Читайте нас на сайті: https://medexpert.com.ua

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА

SHUPYK NATIONAL
HEALTHCARE UNIVERSITY
OF UKRAINE

СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ. УКРАЇНА

Науковопрактичний педіатрічний журнал

MODERN PEDIATRICS. UKRAINE

Scientific and Practical Journal

3(155)/2026

ЗМІСТ

CONTENT

ЮВІЛЕЇ

ANNIVERSARIES

Андрію Афанасійовичу Лайку – 90 років! 7

Andriy Afanasyevich Laiko is 90 years old!

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ORIGINAL ARTICLES

Крючко Т.О., Климко Д.О., Мороховець Г.Ю., Ізмайлова О.В.
Проблема раннього виявлення фіброзу легень у педіатричних пацієнтів із бронхіальною астмою (українською) 10

Kryuchko T.O., Klymko D.O., Morokhovets G.Yu., Izmailova O.V.
The problem of early diagnosis of pulmonary fibrosis in patients with bronchial asthma (in Ukrainian)

Марков І.С., Марков А.І., Серякова І.Ю., Крамарьов С.О., Євтушенко В.В., Кириця Н.С., Шадрін В.О., Воронов О.О.
Клінічні та мікробіологічні особливості PFAPA-подібних рецидивних фебрильних епізодів у дітей: двоцентрове описове дослідження (українською) 17

Markov I.S., Markov A.I., Seriakova I.Yu., Kramarov S.O., Yevtushenko V.V., Kyrytsia N.S., Shadrin V.O., Voronov O.O.
Clinical and microbiological features of PFAPA-like recurrent febrile episodes in children: a two-center descriptive study (in Ukrainian)

Волоха А.П., Бондаренко А.В., Гільфанова А.М., Степановський Ю.С., Яновська В.В., Анопрієнко О.В., Якимович С.А., Злотнікова О.В., Нехаєнко М.І., Савчак І.Я., Грабовська І.В., Косовська Т.В., Боярчук О.Р.
Серотиповий пейзаж *Streptococcus pneumoniae* при назофарингеальній колонізації в дітей віком від 6 місяців до 5 років в Україні (оновлені дані 2021–2025 рр.) (українською) 26

Volokha A.P., Bondarenko A.V., Hilfanova A.M., Stepanovskiy Yu.S., Yanovska V.V., Anopriienko O.V., Yakimovych S.A., Zlotnikova O.V., Nekhaienko M.I., Savchak I.Ya., Grabovska I.V., Kosovska T.V., Boyarchuk O.R.
Serotype landscape of *Streptococcus pneumoniae* in nasopharyngeal colonization in children aged 6 months to 5 years in Ukraine (updated data 2021–2025) (in Ukrainian)

Читайте нас на сайті: https://medexpert.com.ua

Матасар І.Т., Чернишов А.В.
Особливості фізичного розвитку та соціально-демографічного статусу дітей дошкільного віку, які проживають на радіоактивно забруднених та йододефіцитних територіях (англійською)
35

Матасар І.Т., Чернишов А.В.
Features of the physical development and sociodemographic status of preschool children living in areas contaminated with radioactive substances and affected by iodine deficiency (in English)
35

Большова О.В., Маліновська Т.М., Кваченюк Д.А., Спринчук Н.А., Пахомова В.Г., Лукашук І.В.
Метаболічно-асоційована стеатозна хвороба печінки і кардіометаболічні фактори ризику в дітей та підлітків із дисфункцією гіпоталамуса (українською)
42

Bolshova O.V., Malinovska T.M., Kvachenyuk D.A., Sprynchuk N.A., Pakhomova V.G., Lukashuk I.V.
Metabolic dysfunction-associated steatotic liver disease and cardiometabolic risk factors in children and adolescents with hypothalamic dysfunction (in Ukrainian)
42

Мельниченко М.Г., Бузовський В.П., Томак А.І., Златіна Н.В.
Ехокардіографічний профіль і маркери стресу у немовлят після корекції вроджених вад серця (українською)
51

Melnychenko M.H., Buzovskyi V.P., Tomak A.I., Zlatina N.V.
Echocardiographic profile and stress markers in infants after correction of congenital heart defects (in Ukrainian)
51

Наконечна Х.Б.
Роль вітаміну D та поліморфізму гена VDR у сприйнятливості до хелікобактерної інфекції в дитячому віці (українською)
60

Nakonechna K.B.
The role of vitamin D and VDR gene polymorphism in susceptibility to Helicobacter pylori infection in childhood (in Ukrainian)
60

Мітюряєва–Корнійко І.О., Клець Т.Д., Одайський О.М.
Зміни перебігу гострих респіраторних інфекцій у молодших школярів на фоні стресових розладів в умовах широкомасштабної війни в Україні (українською)
65

Mityuryayeva–Kornijko I.O., Klets T.D., Odaiskyi O.M.
Changes in the course of acute respiratory infections in primary school children against the background of stress disorders under the conditions of full-scale war in Ukraine (in Ukrainian)
65

Гречанін Я.Р., Купріянчук Ю.М.
Порушення вітамінного статусу (B_6, B_9, B_{12}, D) у дітей в умовах хронічного соціального стресу (українською)
75

Grechanin Y.R., Kupriianchuk Y.M.
Impairments in vitamin status (B_6, B_9, B_{12}, D) in children under conditions of chronic social stress (in Ukrainian)
75

Наконечний Р.А., Наконечний А.Й.
Тактика лікування сечокам'яної хвороби в дітей у контексті об'єму конкременту (українською)
82

Nakonechnyi R.A., Nakonechnyi A.Y.
Treatment strategy for urolithiasis in children based on stone volume (in Ukrainian)
82

Читайте нас на сайті: https://medexpert.com.ua

Диннік В.О., Диннік О.О., Бєляєва О.Е., Верхошанова О.Г., Новохатська С.В.
Зв'язок між рівнем психологічного стресу і гормональними маркерами стресу при порушеннях менструального циклу у дівчат-підлітків на тлі російсько-української війни (англійською) **87**

Довгалюк Б.-А..О., Музичко В.О., Ковальчук Н.І., Синицька В.О., Грех О.І., Чубата О.Б., Юрик І.Е., Мудрик У.М., Боярчук О.Р.
Споживання фолатів і їх сироватковий рівень у дітей з ювенільним ідіопатичним артритом (українською) **96**

Аряєв М.Л., Кенгельян Т.Р., Сеньківська Л.І.
Вплив ожиріння на психоемоційний стан та якість життя дітей із гемобластозом у стадії пізньої ремісії (українською) **105**

Никитюк С.О., Сверстюк А.С., Левенець С.С., Гаріян Т.В., Синицька В.О., Кульчицький В.Й.
Психологічні зміни в дітей після ускладнених вірусних інфекцій (англійською) **111**

ОГЛЯДИ

Лозицький О.О., Гончар В.В., Дворакевич А.О., Калінчук О.О.
Робот-асистована апендектомія в дітей: потреба, доцільність, вітчизняний досвід, перспективи (українською) **121**

Шереметьєв В.О., Конопліцький В.С., Федусь В.П., Коробко Ю.Є.
Питання етіопатогенезу, класифікації та термінології крипторхізму у дітей (огляд літературних джерел) (українською) **127**

Бадіца М.В., Шулдик А.В., Полілуєва І.В., Поповська О.А., Носко Ю.М.
Формування мовленнєвої компетентності українських дітей віком 3–6 років (українською) **139**

Dynnik V.O., Dynnik O.O., Belyaeva O.E., Verhoshanova O.G., Novokhatska S.V.
The relationship between the level of psychological stress and hormone markers of stress in the case of menstrual cycle disorders in adolescent girls against the Russian–Ukrainian war (in English) **87**

Dovhaliuk B.-A.O., Muzychko V.O., Kovalchuk N.I., Synytska V.O., Hrekh O.I., Chubata O.B., Yuryk I.E., Mudryk U.M., Boyarchuk O.R.
Dietary folate intake and serum folate levels in children with juvenile idiopathic arthritis (in Ukrainian) **96**

Aryayev M.L., Kengelyan T.R., Senkivska L.I.
The influence of obesity on the psycho-emotional state and quality of life of children with hemoblastosis in the stage of late remission (in Ukrainian) **105**

Nykytyuk S.O., Sverstyuk A.S., Levenets S.S., Hariyan T.V., Synytska V.O., Kulchytskyi V.Y.
Psychological changes after complicated viral infections (in English) **111**

REVIEWS

Lozytsky O.O., Gonchar V.V., Dvorakevych A.O., Kalinchuk O.O.
Robot-assisted appendectomy in children: need, feasibility, domestic experience, and prospects (in Ukrainian) **121**

Sheremetiev V.O., Konoplitskyi V.S., Fedus V.P., Korobko Yu.Ye.
Issues of the etiopathogenesis, classification, and terminology of cryptorchidism in children (literature review) (in Ukrainian) **127**

Baditsa M.V., Shuldyk A.V., Polyluieva I.V., Popovska O.A., Nosko Yi.M.
Formation of speech competence of Ukrainian children aged 3–6 (in Ukrainian) **139**

Читайте нас на сайті: https://medexpert.com.ua

Шеремет О.С., Чорний О.О., Шеремет Я.О., Павленко О.В., Козир Р.В.
Соціальна, психологічна та педагогічна проблема булінгу українських підлітків віком 15–16 років (українською) **148**

Sheremet O.S., Chornyi O.O., Sheremet Ya.O., Pavlenko O.V., Kozyr R.V.
Social, psychological and pedagogical problem of bullying of Ukrainian teenagers aged 15–16 (in Ukrainian)

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

CLINICAL CASE

Калінчук О.О., Кулик О.М., Ячнік О.Ф., Король Ю.І., Міськів І.П., Конопліцький Д.В., Карпів А.І.
Клінічний випадок одномоментного видалення утвору лівої легені та лівого передсердя в дитини (українською) **159**

Kalinchuk O.O., Kulyk O.M., Yakhnyk O.F., Korol Y.I., Miskiv I.P., Konoplitskiy D.V., Karpiv A.I
A clinical case of single-moment removal of a left lung and left atrium lumbar in a child (in Ukrainian)

Урбась О.В., Курташ О.О., Вовк З.В., Боярчук О.Р., Голодних О.А.
Клінічний випадок хронічної гранулематозної хвороби на тлі персистуючого еозинофільного синдрому у дитини (українською) **165**

Urbas O.V., Kurtash O.O., Vovk Z.V., Boyarchuk O.R., Holodnykh O.A.
Clinical case of chronic granulomatous disease on the background of persistent eosinophilic syndrome in a child (in Ukrainian)

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

АЛГОРИТМ РЕЄСТРАЦІЇ ORCID

Open Researcher and Contributor ID (ORCID) — міжнародний ідентифікатор науковця

Створення єдиного реєстру науковців та дослідників на міжнародному рівні є найбільш прогресивною та своєчасною ініціативою світового наукового товариства. Ця ініціатива була реалізована через створення в 2012 році проекту Open Researcher and Contributor ID (ORCID). ORCID — це реєстр унікальних ідентифікаторів вчених та дослідників, авторів наукових праць та наукових організацій, який забезпечує ефективний зв'язок між науковцями та результатами їх дослідницької діяльності, вирішуючи при цьому проблему отримання повної і достовірної інформації про особу вченого в науковій комунікації.

Для того щоб зареєструватися в ORCID через посилання https://orcid.org/ необхідно зайти у розділ **«For researchers»** і там натиснути на посилання **«Register for an ORCID iD»**.

В реєстраційній формі послідовно заповнюються обов'язкові поля: **«First name», «Last name», «E-mail», «Re-enter E-mail», «Password»** (Пароль), **«Confirm password»**

В перше поле вводиться ім'я, яке надане при народженні, по-батькові не вводиться. **Персональна** електронна адреса вводиться двічі для підтвердження. Вона буде використовуватися як Login або ім'я користувача. Якщо раніше вже була використана електронна адреса, яка пропонується для реєстрації, з'явиться попередження червоного кольору. **Неможливе створення нового профілю з тією ж самою електронною адресою.** Пароль повинен мати не менше 8 знаків, при цьому містити як цифри, так і літери або символи. Пароль, який визначається словами **«Good»** або **«Strong»** приймається системою..

Нижче визначається **«Default privacy for new works»**, тобто налаштування конфіденційності або доступності до персональних даних, серед яких **«Public», «Limited», «Private»**.

Далі визначається частота повідомлень, які надсилає ORCID на персональну електронну адресу, а саме, новини або події, які можуть представляти інтерес, зміни в обліковому записі, тощо: **«Daily summery», «Weekly summery», «Quaterly summery», «Never»**. Необхідно поставити позначку в полі **«I'm not a robot»** (Я не робот).

Останньою дією процесу реєстрації є узгодження з політикою конфіденційності та умовами користування. Для реєстрації необхідно прийняти умови використання, натиснувши на позначку **«I consent to the privacy policy and conditions of use, including public access and use of all my data that are marked Public»**.

Заповнивши поля реєстраційної форми, необхідно натиснути кнопку **«Register»**, після цього відкривається сторінка профілю учасника в ORCID з особистим ідентифікатором ORCID ID. Номер ORCID ідентифікатора знаходиться в лівій панелі під ім'ям учасника ORCID.

Структура ідентифікатора ORCID являє собою номер з 16 цифр. Ідентифікатор ORCID — це URL, тому запис виглядає як http://orcid.org/xxxx-xxxx-xxxxxxxx.

Наприклад: http://orcid.org/0000-0001-7855-1679.

Інформацію про ідентифікатор ORCID необхідно додавати при подачі публікацій, документів на гранти і в інших науково-дослідницьких процесах, вносити його в різні пошукові системи, наукометричні бази даних та соціальні мережі.

Подальша робота в ORCID полягає в заповненні персонального профілю згідно із інформацією, яку необхідно надавати.